

Відокремлені додатки. Тренувальні вправи

Додаток може відокремлюватися тільки за однієї умови: коли має значення **винятку, виокремлення, заміни** та поєднаний з іншим словом у реченні за допомогою прийменників **крім, окрім, окрім, за винятком, на відміну від, замість, особливо, наприклад, зокрема, навіть**:
*А я не знаю нічого ніжного, **окрім** берези (Леся Українка).*

Відокремлені додатки можуть:

- а)** означати предмет, який чимось відрізняється від інших, названих у реченні (**крім, окрім, на відміну від, за винятком**);
- б)** указувати на заміщення предмета (**замість**);
- в)** конкретизувати зміст сказаного (**наприклад, зокрема**).

I. Списати речення, поставити розділові знаки, написати слова правильно.

1. Більш жодного звуку не донеслося крім повіва .. я пахучого повітря в ро.. квітлому гі .. і саду. 2. Кат .. горичність судже .. ь на відміну від поміркованості заважає в прийня .. і об'єктивних ріше .. ь. 3. Деякі віртуальні крамниці крім реалізації купівлі-продажу свого товару можуть продавати зібрану інформацію про кор .. стувача. 4. Згодом цю інформацію викор .. стовують у маркетингових цілях зокрема для інд .. відуалізації реклами. 5. Того дощового вечора ніхто окрім самотнього перехожого не помітив таємничого автомобіля. 6. За винятком кількох країн розвинуті держави докладають багато зуси .. ь у боро.. ьбі з глобальним пот .. плі .. ям.

II. Складіть з кожної пари речень одне з відокремленим додатком.

Наприклад: Учні дев'ятих класів склали успішно іспит з української мови. Учні одинадцятих класів погано склали іспит з української мови. - Учні дев'ятих класів склали успішно іспит з української мови, на відміну від одинадцятикласників.

1. Усі діти поділилися своїм враженням від прочитаного. Сашко засмутився й промовчав.

2. Учні сьомих-дев'ятих класів дружно брали участь у фестивалі народної пісні. Учні 8-А класу не взяли участі у фестивалі.

3. Сучасний світ потребує розробки нових технологій у різних сферах. Конче необхідні нові технології для очищення навколишнього середовища.

III. Складіть і запишіть речення, увівши до них подані відокремлені додатки.

Замість обіцяних подарунків

окрім червонобоких яблук

за винятком кількох учнів

на відміну від брата

особливо моїх батьків

IV. У яких реченнях потрібно відокремити саме додатки.

А Усупереч відвертому небажанню співпрацювати конкуренти виробили правила прийнятні для обох сторін.

Б Дві моїх улюблених пори року весна й осінь символізують пробудження і завмирання в природі.

В На маленьких дитячих личках замість усмішок і задоволення батьки побачили тривогу й подив.

Г Починаючи з нового року діти обрали інших членів учнівського самоврядування.

Д Великі бізнес-ідеї стають реальністю завдяки правильно побудованим екосистемам особливо злагодженому механізмові взаємовпливу різних сфер відповідальності.

Слова *крім, окрім, окрім, за винятком, на відміну від, замість* — прийменники, бо їх уживають при іменниках (займенниках):
на відміну від брата, крім винограду.

Крім картин, у кімнатах було багато квітів
(К. Паустовський).

Додатки з прийменником *замість* не відокремлюються, якщо це слово можна замінити на прийменник *за (взамін)*.
Порівняйте: *Замість (= за) домовика в хаті залишився кіт і Я, замість казок, почав читати міфи.*